

Viborg Kommune - Sundhedssatellitter

Kommunens indbyggertal	Ca. 96.700
Formål	Formålet er at sikre, at nogle af kommunens sundhedstilbud er tilgængelig i 5 lokalområder
Mål	» at medarbejderne på sundhedscentret i Viborg kommer ud i lokalområderne og arbejder med sundhedsfremme og forebyggelse » at medarbejderne understøtter lokale sundhedsfremmende tilbud og indsatser » at medarbejderne samarbejder med lokale foreninger og frivillige
Steder	Møldrup, Karup, Stoholm, Bjerringbro og Ørum
Målgrupper	Tilbuddene i sundhedssatellitterne er primært for voksne, men lokalt kan der være samarbejdsprojekter med sundhedsplejen om overvægtige børn eller skolen vedrørende sunde madpakker.
Politiske udvalg	Social- og sundhedsudvalg
Kommunal organisering	Sundhedssatellitterne er en del af Sundhedscentrets drift, og ledes derfor af lederen af Sundhedscenter Viborg. Sundheds- og forebyggelsesmedarbejderne, der arbejder i sundhedssatellitterne, har også opgaver i Sundhedscentret og i det generelle sundheds- og forebyggelsesarbejde i kommunen.
Lokal organisering	1-2 sundheds- og forebyggelsesmedarbejdere, der er knyttet til den enkelte sundhedssatellit, er bindeled til øvrige kommunale aktører i området samt aktører i civilsamfundet. Til hver sundhedssatellit er der knyttet frivillige.
Data	Der ligger ikke deciderede data til grund for etableringen af sundhedssatellitter de pågældende steder, men i sundhedsprofilen 'Hvordan har du det?' fremgår det, at de fem områder har en dårligere sundhedstilstand ens andre dele af Viborg Kommune. Forud for etablering af Sundhedssatellitterne er der blevet afholdt borgermøder, hvor deltagerne blev orienteret om idéen med sundhedssatellitterne, og derefter kunne de komme med ønsker til, hvad der skulle være af tilbud i sundhedssatellitterne.
Indsatsbeskrivelse	Sundhedssatellitterne er fysiske lokaler, hvori der tilbydes nogle af de sundhedstilbud, der også findes centralt i kommunens sundhedscenter. Sundhedssatellitterne har en central placering i lokalsamfundene. Det kan f.eks. være på et plejecenter eller et fritids- og kulturcenter. Der er forskellige træningsfaciliteter, f.eks. træningsfaciliteter, køkken, sygeplejeklinik og plads til aktiviteter i sundhedsplejen i sundhedssatellitterne. Udover sundhedstilbuddene igangsætter sundheds- og forebyggelsesmedarbejderne forskellige initiativer og projekter i samarbejde med lokale aktører, der er målrettet lokalområdet. Sundhedssatellitterne bliver også integreret i Viborg Kommunes sundhedsprojekter, så flest mulige borgere får gavn af dem. Senest er nogle af sundhedssatellitterne også kommet i spil i øvrige forvaltningers fremskudte funktioner.

Eksempler på aktiviteter	I alle sundhedssatellitter er følgende tilbud: Sundheds- og livsstilssamtale, alkoholforebyggende samtale, vejledning til rygestop, forløb hos sundhedsplejen, samtaler med demenskonsulent og hørevejledning. Alle borgere er velkomne til at komme med forslag til sundheds- og forebyggelsesaktiviteter, som de sammen med medarbejderen kan igangsætte. Frivillige trivselspiloter igangsætter aktiviteter i deres lokalområde: Det kan være brætspilsarrangementer, fællesspisning, etablering af krolfforening, idrætsprojekt for børn og gå-grupper. Sundhedssatellitterne er en del af Viborg Kommunes forankring af generelle projekter. Her er et par eksempler: » Børneskove; et samarbejde mellem lokale institutioner og frivillige, der gør et lokalt skovområde mere tilgængelig for børnefamilier » Foreningsklar - motion og lokale fællesskaber; ledige, sygemeldte, borgere i ressourceforløb og borgere der er i risiko for at få en sygemelding guides til at deltage i lokale fællesskaber
Ressourcer	Etableringsomkostninger til ombygning og renovering af lokaler i tilknytning til plejecentre og etablering af en ny sundhedssatellit i Bjerringbro. Driftsomkostninger til vedligeholdelse af bygninger og forbrugsudgifter mv. Desuden udgifter til løn til 2 fuldtidsmedarbejdere samt aktivitetsudgifter.
Varighed	Sundhedssatellitterne er i drift, og har været det siden 2015
Kontaktperson	Leder af Sundhedscenter Viborg, Mette Bredsgaard, meb@viborg.dk

Viborg Kommune - Sundhedssatellitter

En mand kommer til sundhedssamtale, fordi han gerne vil stoppe med at ryge. Han har hørt om tilbuddet fra ét af sine familiemedlemmer. Det viser sig, at han også drikker lidt for meget, og fritiden bliver bl.a. brugt på det lokale værtshus, hvor også det primære netværk kommer. I løbet af samtaleforløbet bliver han klar over, at det vil være en god idé at blive en del af andre typer af fællesskaber, og han begynder i den lokale løbeklub. Sam-

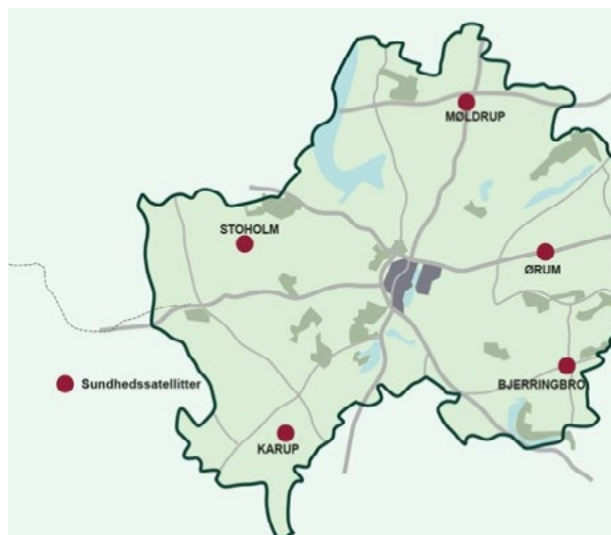
tidig med at hans alkoholforbrug mindskes, bliver han en fast del af løbeklubben, hvor han får en anden type af netværk, der også kan hjælpe ham med andre udfordringer, han oplever.

Sundhedstilbud til alle borgere - tæt på hvor de bor

Den politiske beslutning om at etablere fysiske sundhedssatellitter i Viborg Kommune blev truffet allerede i 2014. Det skete i forbindelse med etablering af et sundhedscenter i Viborg by, hvor politikerne mente, at der også skulle være sundhedstilbud til de borgere, der bor langt fra Viborg. Det skulle være muligt for borgerne at få et sundhedstilbud tæt på, hvor de bor. Det var vigtigt for politikerne, at det blev fysiske lokaliteter, hvor folk kunne komme til sundhedssamtaler, foredrag, madværksteder etc., og derfor blev der i første omgang sat penge af til at etablere sundhedssatellitter i eksisterende bygninger som f.eks. plejehjem eller et fritids- og kulturcenter. Sidenhen er der i ét af lokalområderne etableret en sundhedssatellit i en selvstændig ejerlejlighed. Derudover blev der sat midler af til, at medarbejdere fra sundhedscentret i Viborg kunne køre ud og bemande sundhedssatellitterne 1-2 gange om ugen. I 2015 stod Sundhedssatellitten i Møldrup klar. Siden er de øvrige sundhedssatellitter kommet til i perioden 2017-2019. Begrundelsen for, at sundhedssatellitterne kom til at ligge, hvor de ligger i dag, handlede kun om, at borgerne kunne få et sundhedstilbud i deres nærområde. Der var ikke nogen sundhedsdata, der lå til grund for placeringerne. Da Region Midtjylland i 2017 valgte at lave en opgørelse over sundhedstilstanden i kommunernes sogne i befolkningsundersøgelsen Hvordan har du det? viste det sig imidlertid, at sundhedstilstanden var dårligere i de områder, hvor der var placeret sundhedssatellitter. Der er sundhedssatellitter i Ørum, Møldrup, Stoholm, Bjerringbro og Karup.

Sammenhæng mellem det lokale og det generelle sundheds- og forebyggelsesarbejde

Tilbud, foredrag og andre aktiviteter i sundhedssatellitterne er primært knyttet til KRAM-faktorerne men med et stærkt fokus på det brede sundhedsbegreb. Sundheds- og forebyggelsesmedarbejdere tilbyder f.eks. rygestopforløb, livsstilssamtaler og madværksteder. Derudover er der andre medarbejdere indenfor sundhedsområdet, der også har til huse i sundhedssatellitterne; sundhedsplejersker, hørekonsulenter, demenskonsulenter og sygeplejersker i sygeplejeklinik.

Der er ikke aktiviteter indenfor andre levevilkår som eksempelvis uddannelse og job. I samtalerne med borgerne fungerer sundheds- og forebyggelsesmedarbejdere dog som brobyggere, hvis det viser sig, at borgeren har andre problemstillinger end de sundhedsrelaterede. Det kan være at støtte vedkommende til at kontakte bostøtten, en sagsbehandler eller lignende.

” Ude i satellitområderne er vi ret afhængige af at vide, hvordan vi kan skabe sammenhæng for borgeren, så de ikke støder på en eller anden stopklods.... Så efter at have arbejdet derude i mange år, der ved jeg godt, at så skal jeg have fat i den sagsbehandler ovre i jobcentret eller have fat i Center for mestring.

Medarbejder i sundhedssatellit

Udover faste sundhedstilbud til borgerne i lokalområderne, er der også indsatser målrettet de ønsker og udfordringer, der er i de specifikke lokalområder. Således blev der i Møldrup etableret et tværfagligt samarbejde mellem sundhedssatellitten, den lokale fysioterapeut og den lokale sundhedsplejerske, da det viste sig, at der var flere overvægtige børn i dette lokalområde. Dette blev til Træningsklubben, som nu er et blivende tilbud, der er støttet af Kultur- og Udviklingsforvaltningen, og Børn & Unge er nu tovholdere på indsatsen. Dette er et godt eksempel på, hvordan medarbejderne i sundhedssatellitterne griber en konkret problemstilling i lokalområdet med andre relevante aktører, og derefter forankrer og imple-

menterer tiltaget, så det kan blive et varigt tilbud for de lokale børn. Derudover arbejder sundheds- og forebyggelsesmedarbejderne sammen med lederen af sundhedscentret om at afprøve og udbrede tiltaget til andre lokalsamfund, og i dag findes Træningsklubben også i Ørum, Karup og Bjerringbro.

Som ovenstående viser iværksættes der altså små prøvehandlinger i sundhedssatellitterne indenfor sundhedsområdet, som kan skaleres op, hvis erfaringerne viser sig at være gode. Et andet eksempel på det er *madpakkeworkshops*, som blev afprøvet i Bjerringbro. Den lokale skoleleder henvendte sig til sundhedssatellitten og forhørte sig, om de kunne komme og give inspiration til elevernes madpakker, så de blev sundere. Herefter blev sundhedsplejersken involveret. Det resulterede i en række workshops på den konkrete skole for både elever og forældre. Dette krævede en del ressourcer af flere sundheds- og forebyggelsesmedarbejdere på tværs af satellitterne. På baggrund af denne erfaring blev der indledt en dialog med skolechefen om at arbejde med sunde madpakker i skoletiden på alle skoler i Viborg Kommune, hvorefter medarbejderne udviklede en light-, en medium- og en supermodel for, hvordan skolerne kunne arbejde med sunde madpakker. Disse modeller er nu blevet introduceret på et skoleledermøde, hvor skolelederne har fået til opgave at arbejde med én af modellerne.

Frivillige avler sundhed

Medarbejderne har et tæt samarbejde med de frivillige aktører og borgerne i de forskellige lokalområder. I starten blev borgere i lokalområderne, der kunne tænke sig at igangsætte sundhedsfremmende og trivselsskabende aktiviteter, inviteret til at deltage i et forløb, hvor de blev uddannet som *Trivselspiloter*. Der er nu en gruppe Trivselspiloter i hvert lokalområde, hvor der er sundhedssatellitter, som laver forskellige typer af aktiviteter for lokalbefolkningen. Det kan være spisegrupper, gå-klubber, arrangementer på det lokale plejehjem og meget andet. Medarbejderne i sundhedssatellitterne har understøttet de frivillige i at udføre deres idéer.

Borgere bliver løbende inviteret til at komme med idéer til aktiviteter, som de kunne tænke sig at være med til at igangsætte i lokalområdet. Og fremover vil borgere, der har en idé, blive inviteret til Frivillig i Fællesskabscafé-aftener i sundhedssatellitterne, hvor de kan snakke med andre borgere og aktører om deres idé og få hjælp til at føre idéerne ud i livet.

De frivilligt drevne aktiviteter er et vigtigt supplement til de mere individrettede tilbud som f.eks. livsstilssamtaler, rygestopforløb og alkoholsamtaler. Her får medarbejderne kontakt til nogle borgere, som ikke i første omgang melder sig til de øvrige lokale hold eller tilbud, der er frivilligt drevet. Som lederen af sundhedscentret og sundhedssatellitterne siger:

” *Men vi er nødt til at arbejde med begge dele, for vi kan ikke tro at Trivselspiloterne kan løfte de mest sårbare borgere, men de kan være med til at avle sundhed. Så dem, der kan selv, kan fortsætte med at leve et sundt liv i civilsamfundet.*

Leder af sundhedscentret og sundhedssatellitterne

Der kommer også initiativer fra lokalbefolkningen, som medarbejderne i sundhedssatellitterne griber og udfører i samarbejde med initiativtagerne. Som f.eks. sekretæren på et autoværksted, der kontakter en sundhedssatellit og spørger, om de kan lave et forløb for medarbejderne, så de kan blive mere sunde. Det resulterer i, at der igangsættes et forløb for *'rigtige mænd'* omhandlende motion og mad. Lokale idrætsforeninger og en lokal mentor står for mødegangene. Medarbejderne i sundhedssatellitten bidrager til forløbet med foredrag om vaner og madworkshops og hjælper med rekruttering og tilmelding. Dette blev et åbent tilbud for lokalrådets mænd, og nu skal holdet forankres i den lokale idrætsforening.

En aktiv medspiller i lokalsamfundet

Det er helt afgørende, at medarbejderne i sundhedssatellitterne er synlige samarbejdspartnere i lokalområderne og ikke kun medarbejdere, der sidder i den fysiske lokalitet og holder samtaler med borgerne. Det betyder, at der løbende holdes møder med lokale aktører som f.eks. lægehuse, apoteker, skoler, daginstitutioner og foreninger med henblik på at styrke samarbejdet og samtidigt stikke en finger i jorden i forhold til behovet for nye initiativer. Derudover er medarbejderne til stede ved lokale arrangementer, hvor borgerne i forvejen kommer. Medarbejderne stiller sig også op ved den lokale købmand eller supermarked for at minde lokalbefolkningen om, at det er muligt at få forskellige typer af samtaler i Sundhedssatellitterne og at opspore mulige lokale initiativer, som kan iværksættes sammen med borgerne.

” I forbindelse med byens eller områdets byfester, eller hvad det nu er, der er vi også med, så vi er en del af lokalsamfundet på den måde. I Bjerringbro er der en årlig handelsmesse, og man kan sige, skal en medarbejder være til stede der? Men der kommer rigtig mange forskellige målgrupper, så det giver faktisk rigtig god mening. I Karup har de noget, der hedder en kartoffelfest, så er det jo der, man er til stede og lytter.

Leder af sundhedscentret og sundhedssatellitterne

Da sundhedssatellitterne ikke er et projekt, er sundhedssatellitterne altid en fast samarbejdspartner lokalt for de øvrige aktører i lokalområdet. Ofte er lokalsamfundets indsats tidsbegrænsede og derfor kan det nogle gange være vanskeligt for borgere og lokale aktører at forholde sig til, hvornår medarbejderne er til rådighed.

Sundhedsfaglige og samskabende medarbejdere

Medarbejderne i sundhedssatellitterne er alle sundhedsfagligt uddannede, men det kræver mere end det at være ansat i en sundhedssatellit; man skal kunne lide at åbne døre til samarbejdspartnere, og så skal man skabe relationer lokalt. Man skal kunne være kreativ og agere i en vis

form for uvished, da de initiativer, der skal understøttes, ikke nødvendigvis er afprøvet før.

” Man skal være nysgerrig på forskellige organisationer og strukturer både i lokalsamfundet og kommunalt, og hvordan man kan koble de forskellige ting. Nå ja, der var der også lige den der idrætsforening og den der indsats, kunne det være noget for ham her.

Medarbejder i sundhedssatellit

Tidligere var sundhedssatellitterne mere 'event'-præget, hvor medarbejderne stod for en masse forskellige aktiviteter, som måske ikke gjorde den store forskel rent sundhedsmæssigt og heller ikke var bæredygtige på sigt, da der ikke var ressourcer til, at medarbejderne kunne stå for alle de initiativer alene. Derfor er det også væsentligt, at medarbejderne nu tænker mulige samarbejdspartnere ind fra starten af igangsættelse af en aktivitet, så det er muligt at forankre aktiviteten lokalt, uden at der er knyttet medarbejderressourcer til den.

Samskabelse er et nøgleord for at kunne lykkes med at styrke borgernes sundhed i lokalområderne. Som lederen af sundhedscentret og sundhedssatellitterne siger: 'Vi kan ikke lykkes med den opgave alene, for det har vi ikke ressourcer til'.

Samtidigt påpeger hun, at borgerne får mere sundhed og trivsel, når kommunen samskaber med lokalsamfundene, og der er mere ejerskab hos lokalbefolkningen, end hvis kommunen kom ud og gjorde det hele. Det betyder også, at det er vigtigt at være til stede lokalt, så man kan gribe initiativer og understøtte dem. Her er der tale om nogle helt andre kompetencer end de traditionelt sundhedsfaglige kompetencer.

Flere af medarbejderne arbejder i to sundhedssatellitter, og derfor skal man kunne rumme forskellige typer af lokalsamfund og mange samarbejdspartnere, selvom de faste tilbud er de samme uanset lokalitet. Derudover skal medarbejderne også forholde sig til de øvrige medarbejdere, der er i sundhedssatellitterne de forskellige

steder. Der lægges op til, at man drikker kaffe og spiser frokost sammen med f.eks. hørekonsulenten eller sundhedsplejersken, hvis de er til stede den pågældende dag, man er i sundhedssatellitten. På den måde sker der også en uformel drøftelse af, hvad de øvrige fagpersoner oplever, der sker lokalt.

Det kræver en god portion *selvledelse* som medarbejder i sundhedssatellitterne, da det er den pågældende medarbejder, der bedst kender lokalområdet, og derfor bedst ved, hvad der er behov for at gribe fat i; 'Skal jeg primært fylde min kalender med samtaler, eller er det tid til en besøgsrunde til samarbejdspartnerne, eller skal jeg bruge al min tid på den henvendelse, der kom fra en borger forleden?'

Sammenhængsmodellen styrker sundhedssatellitternes arbejde

Viborg Kommune har valgt ikke at have politikker indenfor de forskellige områder i kommunen. Der findes således ikke en sundhedspolitik, en beskæftigelsespolitik etc. I stedet arbejdes der med den såkaldte Sammenhængsmodel⁴⁰. Den består af fem temaer, hvorunder der er en række

konkrete mål, som alle udvalg og forvaltningsområder skal arbejde med uanset hvilket ansvarsområde eller kerneopgave, de har.

Dette har ifølge lederen af sundhedscentret og sundhedssatellitterne gjort det tværfaglige samarbejde meget nemmere, og hun giver initiativet omkring Sunde madpakker i skoletiden som eksempel. I Samarbejdsmodellen er der et konkret mål om, at borgerne i Viborg Kommune skal have et sundere kostmønster i 2025, og da der var konkrete erfaringer fra én af sundhedssatellitterne omkring sunde madpakker i skolen, var det meget nemmere at gå til skoleområdet og drøfte, om der kunne etableres et generelt samarbejde mellem skole- og sundhedsområdet.

” *Det, der virker ind i det, det er de her fælles mål, fordi det gør, at vi hele tiden, når vi støder ind i nogle ting, kan løfte det op til noget fælles, som gør det meget lettere. Da sundhedssatellitterne startede, der havde vi slet ikke det, og der brugte vi rigtig, rigtig meget tid på at banke på dørene, og hvor vi også måtte gå forgæves.*

Leder af sundhedscentret og sundhedssatellitterne

Sprint i sundhedssatellitterne

Sundhedssatellitterne bliver i forbindelse med sammenhængsmodellen sat i spil på en helt anden måde end tidligere, nemlig i de såkaldte sprintforløb: Viborg Kommune har nemlig valgt at tage en ny *agil* arbejdsmetode⁴¹ i brug for at skabe mere sammenhæng for borgerne. Her nedsættes et tværgående team til i en kort periode at komme med nye løsninger på en konkret problemstilling. I ét af tilfældene drejer det sig om at gøre Karup-Kølvrå området til et bedre sted at bo, leve og trives. Et sådan forløb er sundhedssatellitterne i Karup blevet en del af, og er nu blevet en aktiv part i kommunen, når der skal udvikles løsninger på tværs. I sprintforløbet er der nedsat en gruppe, hvor sundhedschefen sammen med relevante kommunale medarbejdere på tværs i organisationen, et boligselskab og en gruppe borgere skal komme frem til mulige løsninger, og ind til videre er de kommet frem til følgende: I byen Kølvrå, som stort set er vokset sammen med Karup, er der etableret et multihus, hvor nogle af sundhedstilbuddene bliver flyttet hen for at tilgodese en anden gruppe borgere. Derudover vil der i multihuset være et lokalefællesskab med fremskudte funktioner fra f.eks. Pædagogisk praksis og læring og Jobcentret. Lokalbefolkningen og kommunale aktører oplever, at der en gruppe utilpassede unge og derfor arbejdes der også på, at der i multihuset skal etableres et værested for unge.

Ledelse på tværs – både geografisk og organisatorisk

Lederen af sundhedscentret i Viborg er også leder af sundhedssatellitterne. Hun er med egne ord en slags vicevært for de bygninger, hvori der tilbydes sundhedstilbud af mange forskellige faggrupper. Derfor afholder hun to årlige møder med alle de medarbejdere, der er knyttet til den pågældende lokalitet for at drøfte, hvordan det går i sundhedssatellitterne som helhed. Her er der altså ikke fokus på medarbejderne, der laver sundhedsfremmende og forebyggende arbejde i lokalområdet. Her er der fokus på den samlede sundhedssatellit, selvom hun ikke er personaleleder for dem alle.

Hun er faglig leder og personaleleder for syv sundheds- og forebyggelsesmedarbejderne i både sundhedscentret og i sundhedssatellitterne. Fire ud af de syv medarbejdere arbejder i sundhedssatellitterne. Her er det vigtigt at have et særligt fokus på at medarbejdere har skiftende geografiske arbejdssteder, og derfor ser hun dem ikke hver dag. Lederen er derfor afhængig af, at medarbejderne søger sparring og ledelse, hvis og når der er behov, men også at hun løbende er i kontakt med medarbejderne. Hun holder møder med gruppen af medarbejdere, der arbejder i sundhedssatellitterne, én gang i kvartalet for at drøfte konkrete tiltag og udfordringer.

Lederen fortæller, at det er helt afgørende for at kunne lykkes med at styrke borgernes sundhed både generelt i kommune og i lokalområderne, at chefniveauet har den grundlæggende tænkning, at sundhed er en sag for alle i kommunen, og at den overordnede ledelse kan bane vejen for det tværgående samarbejde både internt og eksternt. Der var ved opstart af sundhedssatellitterne nedsat et tværgående sundhedsforum på direktør- og chefniveau, hvor sundhedstiltag blev drøftet med chefer på andre forvaltningsområder for netop at tænke og handle tværfagligt. Det er nu erstattet af Viborg Kommunes overordnede Sammenhængsmodel, og lederen drøfter nu i højere grad sundhedstiltag bilateralt med ledere og chefer.

Parallel Track – mange veje til at styrke borgernes sundhed

Parallel track-modellen er kort fortalt en planlægningsmodel, hvor der arbejdes med det samme mål i to forskellige typer af spor. Et spor der er styret oppe fra og ned og et spor, hvor der arbejdes nedefra og op (se kapitlet Planlægningsmodeller). I sundhedssatellitterne i Viborg Kommune arbejdes der til dels på denne måde, selvom det ikke er en bevidst del af kommunens planlægning og implementering af indsatsen. Det er besluttet fra centralt sted, at for at styrke borgernes sundhed i Viborg Kommune skal der tilbydes sundhedssamtaler, foredrag og madværksteder tæt på, hvor de bor. Her er der lavet en politisk og faglig vurdering af, at det vil gøre en forskel for borgernes sundhed og trivsel (top-down). Samtidigt understøttes borgere og aktører

i det lokale civilsamfund i at igangsætte initiativer, der kan styrke borgernes sundhed og trivsel. Hvis der er lokale, der kan og vil løfte det frivillige initiativ, så er der ingen vurdering af, om det er hensigtsmæssigt at igangsætte (bottom-up). Her er medarbejderne i sundhedssatellitterne med til at sikre koordination og sammenhæng mellem de forskellige tiltag og tilbud.

Kommunens egne vurderinger af styrker og svagheder ved deres lokalsamfundsindsats

Styrker:

- Man når flere og andre målgrupper.
- Borgerne er mere tilfredse, for de kan gå hen til den lokale satellit uden at skulle bruge tid på at komme ind til Viborg
- Borgerne kan mødes lokalt og støtte hinanden til at leve et sundere liv i fællesskaber
- Borgere og aktører kan selv være med til at tage ejerskab for sundheden og trivlsen i lokalsamfundet og dermed øge *self efficacy* og sundheds- og handlekompetencer
- Tværfagligt samarbejde for at lykkes med initiativer

Svagheder:

- Sundhedscentrets budget skal spredes ud over flere lokationer, selvom der løbende er kommet ekstra driftsmidler ifm. etablering af sundhedssatellitterne
- Der bruges ressourcer på køretid
- Det kan ind i mellem blive for tæt på, hvis man f.eks. skal sidde og fortælle om sine rygevaner overfor naboen, da mange borgere kender hinanden i de små samfund
- Specialiserede tilbud (fx rehabiliteringstilbud) er svære at etablere lokalt, da der er for få i målgruppen til, at det er rentabelt. Der er dog efterspørgsel på det

Gode råd fra Viborg Kommune til andre kommuner, der vil i gang med at arbejde med lokalsamfund som sundhedsfremmende arena:

- Spring ud i det. Det giver mening
- Få indsatsen forankret både politisk, på højt ledelsesniveau og lokalt, så man har et godt fundament at arbejde på
- Sikre en lokal opbakning fra både kommunale, private og frivillige aktører, inden man går i gang, så døren bliver åbnet, når man banker på
- Indkald løbende lokale interessenter til kaffemøder, fokusgruppeinterviews osv., så borgerne får ejerskab for aktiviteterne
- At der er én person, som lokalsamfundet skal forholde sig til ift. at skabe gode relationer, men at der er en anden som back up, så det ikke bliver for sårbart
- Tænk det brede sundhedsbegreb; både mental, social og fysisk sundhed
- Tænk bredt i forhold til mulige samarbejdspartnere i lokalområderne. Lige fra butiksejere til ildsjæle i foreninger